

НАУКОВІ ЗДОБУТКИ ВІДДІЛУ ПРОБЛЕМ ПРИВАТНОГО ПРАВА

З моменту створення Відділу проблем приватного права його очолює доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України **Володимир Васильович Луць**. Під його керівництвом авторськими науковими колективами вчених-цивілістів здійснюються сучасні дослідження актуальних наукових проблем, що втілюється у написання обґрунтованих монографій, проведення наукових конференцій тощо. Володимир Васильович Луць докладає максимум зусиль для зміцнення наукового потенціалу Відділу, згуртувавши навколо себе професіоналів, кращих представників сучасної цивілістичної науки України. Багато сил, уміння та енергії В. В. Луць віддає підготовці молодого покоління науковців, свідчення чого є значна кількість виконаних та успішно захищених дисертаційних досліджень.

За роки свого існування основним напрямом діяльності відділу проблем приватного права є дослідження багатьох фундаментальних тем, виконання яких у різні роки відзначалось публікаціями результатів наукових пошуків у вигляді монографій, збірників наукових праць, навчально-методичних посібників, науково-популярних брошур, наукових статей тощо.

Такими фундаментальними темами, які зумовили активну науково-організаційну та видавничу роботу Відділу за останній період, були:

«Методологічні засади приватного права», науковий керівник теми – **Луць В. В.** Планові строки виконання: 01.01.2003 – 31.12.2007 рр.

«Житлове право у світлі ринкових перетворень: стан та напрямки вдосконалення на сучасному етапі в Україні», науковий керівник теми – Галянтич М. К., док. юрид. наук, заступник директора з наукової роботи. Планові строки виконання: 01.01.2005 – 31.12.2007 рр.

«Проблеми здійснення та захисту суб'єктивних цивільних прав», науковий керівник теми Луць В. В. Планові строки виконання: 01.01.2008 р. – 31.12.2012 р.

«Шляхи удосконалення правового регулювання відносин власності в Україні», науковий керівник теми Луць В. В. Планові строки виконання: 01.01.2013 р. – 31.12.2017 р.

Виконання цих тем знайшло своє втілення у численних публікаціях науковців, співробітників Відділу проблем приватного права, у проведенні науково-організаційних заходів, за підсумками яких вийшли друком фундаментальні праці та збірники наукових праць, які узагальнюють актуальні питання та визначають шляхи вирішення загальнотеоретичних, галузевих і практичних проблем приватного права. Такими узагальнюючими працями, спрямованими на глибoku і всебічну розробку досліджуваних у Відділі проблем приватного права тем, стали наукові монографії вчених. Серед численних доробків співробітників Відділу проблем приватного права того періоду можна відзначити найвагоміші:

Луць В. В. Строки і терміни в цивільному праві. Позовна давність. Підручник «Цивільне право України». Академічний курс. Підручник. Під ред. академіка Шевченко Я. М. – К.: Ін Юре, 2003.

Мадіссон В. В. Деякі питання соціології приватного права. Монографія. – К.: НДІ приватного права і підприємництва, 2003. – 124 с.

Штефан О. О. Позовне провадження у справах з авторських і суміжних правовідносин у цивільному судочинстві України. Монографія. – К.: НДІ приватного права і підприємництва, 2003. – 236 с.

Галянтич М. К. Промислова власність: правові засади охорони та захисту. Монографія. – К.: НДІ приватного права і підприємництва, 2004 р. – 256 с.

Берестова І. Є., Бобрик В. І. Набуття, збереження майна без достатньої правової підстави в підприємницькій діяльності (питання теорії і практики) / За заг. ред. М. К. Галянтича. – К.: НДІ приватного права і підприємництва, 2006. – 150 с.

Гриняк А. Б. Цивільно-правовий договір як підстава виникнення права спільної власності фізичних осіб / Монографія. – Тернопіль, Підручники і посібники, 2008. – 176 с.

Галянтич М. К., Лічман Л. Г., Дрішлюк А. І. Здійснення і судовий захист суб'єктивних житлових прав / За заг. ред. В. В. Луця / Монографія, 2008. – 521 с.

Спасибо І. А. Набуття права власності: Монографія. – К.: НДІ приватного права і підприємництва АПрН України, 2009. – 176 с.

Теоретичні та практичні аспекти розгляду судами спорів, що виникають із договору підряду. Монографія / За заг. ред. В. В. Луця. – К.: 2010.

Крупчан О. Д., Проценко В. В. Агентський договір: порівняльно-правовий аналіз за законодавством України та Республіки Молдова. Монографія / О. Д. Крупчан, В. В. Проценко. – К.: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2011. – 358 с.

Особливості здійснення суб'єктивних прав учасниками цивільних відносин: Монографія / Відп. ред. В. В. Луць. – К.: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2011. – 320 с.

Особливості захисту суб'єктивних цивільних прав. Монографія / За заг. ред. академіків НАПрН України О. Д. Крупчана та В. В. Луця. – К.: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2012. – 400 с.

Пленюк М. Д. Строки і терміни у договорах про виконання робіт (цивільно-правовий аспект). Монографія. – К.: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2012. – 140 с.

Луць В. В. Строки і терміни у цивільному праві: монографія / В. В. Луць. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – 320 с.

Набуття та припинення права власності в Україні (проблеми теорії та практики). Монографія / За заг. ред. В. В. Луця. – К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2013. – 358 с.

Договірне регулювання суспільних відносин: тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 19–20 квітня 2013 року / За заг. ред. Т. О. Коломієць. – Запоріжжя: ЗНУ, 2013. – 128 с.

Бесарабчик В. О., Лапечук П. І., Попович Т. Г. Науково-практичний коментар статей 373, 374 Цивільного кодексу України та статей 83, 84 Земельного кодексу України щодо права власності на землю держави та органів місцевого самоврядування: Брошура [Текст] / В. О. Бесарабчик, П. І. Лапечук, Т. Г. Попович / За заг. ред. В. В. Луця. – К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2013. – 42 с. (1,8 д.а.).

Примак В. Д. Відшкодування моральної шкоди на засадах справедливості, розумності й добросовісності / Монографія. – К.: Юрінком Інтер. – 2014. – 432 с.

Коструба А. В. Юридичні факти в механізмі правоприменення цивільних відносин: монографія / А. В. Коструба. – К.: Ін Юре, 2014. – 376 с.

Заїка Ю. О., Солтис Н. Б., Рябоконт Є. О. Сучасні тенденції розвитку спадкового права (порівняльно-правове дослідження): Монографія / Ю. О. Заїка, Н. Б. Солтис, Є. О. Рябоконт. – Відп. ред. В. В. Луць. – К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2015.

У різні роки співробітниками відділу були такі відомі вчені-цивілісти: док. юрид. наук, акад. НАПрН України Н. С. Кузнецова, док. юрид. наук, професор Р. А. Майданик, док. юрид. наук, професор О. В. Дзера, док. юрид. наук, професор З. В. Ромовська, док. юрид. наук А. Б. Гриняк, канд. юрид. наук, доцент Берестова І. Е. та інші.

На сьогодні чисельність співробітників скоротилась, проте актуальність досліджень, які проводять науковці відділу, не вщухає. Так, були захищені дисертаційні дослідження співробітниками відділу проблем приватного права під науковим керівництвом завідувача відділу **В. В. Луця**:

на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук:

Солтис Н. Б. «Житлові права у спадкових правовідносинах», 2011 р.

Пленюк М. Д. «Цивільно-правове регулювання строків (термінів) у договорах про виконання робіт», 2011 р.

Хацієвська Н. В. «Цивільно-правове регулювання строків у договорах про передання майна у тимчасове користування», 2011 р.;

на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук:

Мічурін Є. О. «Обмеження майнових прав фізичних осіб (цивільно-правовий аспект)», 2009 р.

Гриняк А. Б. «Договірні зобов'язання з виконання робіт у цивільному праві України», 2013 р.

Калаур І. Р. «Договірні зобов'язання з передання майна у користування в цивільному праві України», 2015 р.

Коструба А. В. «Юридичні факти в механізмі припинення цивільних майнових відносин», 2015 р. (науковий консультант док. юрид. наук **Кузнецова Н. С.**).

Наукову потужність Відділу проблем приватного права станом на сьогодні підтримують 4 доктори юридичних наук, 2 кандидати юридичних наук, 1 кандидат історичних наук, а саме: док. юрид. наук **Заїка Ю. О.**, канд. юрид. наук **Солтис Н. Б.**, док. юрид. наук **Калаур І. Р.**, канд. юрид. наук **Первомайський О. О.**, канд. юрид. наук **Кот О. В.**, док. юрид. наук **Коструба А. В.**, канд. істор. наук **Шевченко О. М.**, **Корнієнко Ю. І.**, що підтверджують чисельні монографії, підручники, науково-практичні видання, експертні висновки, законопроекти.

Так, впродовж останніх років вийшло друком понад 30 монографій, понад 14 збірників наукових праць та понад 400 наукових публікацій.

Отже, головними завданнями Відділу проблем приватного права є проведення комплексних фундаментальних та прикладних досліджень з метою одержання наукових знань у галузі приватного права і підприємництва, впровадження їх у практику, сприяння державним органам у розбудові України як правової держави, що має відповідати сучасним вимогам європейського рівня.

Перспективним напрямком наукових досліджень Відділу проблем приватного права після завершення останньої наукової теми «Шляхи удосконалення правового регулювання відносин власності в Україні» вбачається розробка фундаментальної теми спільно з Лабораторією проблем корпоративного права: «Механізм правового регулювання корпоративних відносин». Планується випуск монографії «Корпоративне право: проблеми теорії».

Луць В. В., завідувач відділу проблем приватного права НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України

Корнієнко Ю. І., науковий співробітник відділу проблем приватного права НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України